

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi denšnjega praznika izide prihodnji list v četrtek.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca poteče naročnina za prvo polovico leta. Gg. naročnike prosimo, da naročnino o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slov. Narod“ sedaj pošiljamo samo onim, ki naprej plačajo naročnino.

„Slovenski Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6 gl. 50 kr.
Za četrt leta	3 „ 30 „
Za en mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8 gl. — kr.
Za četrt leta	4 „ — „
Za en mesec	1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta	2 gl. 50 kr.
Po pošti prejemati „ „ 3 „ — „	

Odprava duhovenske in cerkvene bire.

Mi smo v „Slovenskem Narodu“ uže jedenkrat kratko poročali, da hoče nemškutarski deželni odbor deželnemu zboru kranjskemu novo postavo predložiti, s katero naj bi se odpravila bira, ali dajatev v naravnih pridelkih plače duhovnom in cerkvam ali cerkvenim osobam, ter da naj bi kmet tisto v denarjih plačeval. Res je postavo izdelal nemškutarski deželni odbornik dr. Schrey, advokat v Ljubljani, uradniški sin, ki nij prilike imel iz samega niti kmetovega niti duhovnovega življenja na deželi dobro izpoznati, pa vendar za kmeta in duhovna hoče zdaj postavo delati! Postavo, katerej se zategadelj pač pozna, da jo je ravno Schrey delal, in ki pride skoro na dnevni red, prinašamo na drugem mestu, a tu hočemo samo nekatere občno zanimive stvari iz motivnega poročila dr. Schreyeve modrosti pojasniti. Uže tu pa naj povemo, da smo zoper Schreyevo postavo in sicer ne zavoljo kakove teorije ali slepe programne doslednosti, temuč prosto zato, ker sta oba interesenta v tej stvari: kmet, ki daje, in duhoven, ki jemlje, v večini zoper postavo. Zdi se pa nam jako neliberalno, zakaj bi advokatje (Schrey), finančni prokuratorji (Kaltenegger), deželni kustosi (Dežman) in kazinski direktorji (Gariboldi) ljubljanski kmetu in duhovnu postavo silili, ki le ta dva zadeva, predno sta se ta dva interesenta sama mej soboj temeljito dogovorila,

kako bosta rešila na obojestransko zadovoljnost vprašanje odprave ali predruženja bire.

Da bi g. Schrey motiviral svojo postavo, prihaja v svojem poročilu najprej s frazo, na kopito ali liberalno šablono narejeno: „da se (s to postavo) tudi dežela Kranjska vsaj uže enkrat uvrsti mej tiste kronovine, katere so to zadevo uže davnaj v smislu napredujočega državnega razvoja rešile“. Nu, pak je še veliko vprašanje, gospodine Schrey, ali je res tako strašno „napredujoče“ za našo poljedelsko deželo, v katerej je malo denarja, če se na vrat na nos odpravlja vse naravno gospodarstvo, in uvaja čisto denarno gospodarstvo. Kar je za druge bolj industrijalne in denar služeče dežele „napredno“, to nij vselej tudi za poljedelske. Ergo: deželo in razmere poznaj in brez liberalne (pa tudi brez konservativne) šablone študiraj, potlej se sili k postavodajstvu.

Poročilo dr. Schreyeve sicer priznava, da se je pri deželnem odboru oglasilo 125 občin proti tej postavi. Ali ti glasovi se nemškutarijem ne zdé važni, temuč oni naglašajo kočevske občine, katerih občani pač res morda lažje v denarjih plačujejo, ker si s kfošnarstvom po svetu denar služijo, ali kdo pravičen bode vse druge Kranjce po njih meril! Ravno tako ono poročilo naglašá, da se je „bolj prebrisani del na Gorenjskem bivajočega ljudstva“ za to postavo izrekel. Kje je pa v nemškutarskih očeh oni „bolj prebrisani del“ na Gorenjskem? To uže davno iz izkustva vemo: tam so ti „prebrisani“, kjer ima kakov nemškutarski zakoniti pisar ves vpliv, in pa tam, kjer je župan za vsako reč šel kakovega nemškutarskega okrajnega glavarja vprašat, predno je svoje mnenje povedal. Okrajnim glavarjem je pa zlasti v časih cveta nemškega ustavo-verja mnogo na tem ležeče b'lo, da se bira odpravi, da kmet biro v denarjih plačuje, a duhoven jo v denarjih pri c. kr. gospodski vleče, ter tako bolj ali menj od nemško-liberalnega okrajnega glavarja odvisen postane. Poslednja misel dr. Schreya in tovarišev je torej politična, strankarska; bira sama na sebi je tem nemškutarskim gospodom deveta skrb.

Iz deželnih zborov.

Zakon za vojvodino kranjsko, zadevajoč odvezo dajatev v denarjih in v rečeh za cerkve, župnije in njih organe.

Po nasvetu deželnega zbora Moje vojvodine kranjske zaukazujem, kakor sledi:

§ 1. Nepremeljive dajatev v rečeh in v denarjih cerkvam, župnijam, njih organom in služabnikom (§ 2.), katere še kot realna bremen obstojé, se imajo odslej po sledečih do-

ločbah odkupiti, na kolikor se to nij zgodilo uže vsled Mojega patenta od 4. marca 1849, drž. zak. št. 152.

§ 2. Mej take dajatev v denarjih in rečeh, ki se imajo odkupiti, se štejejo posebno tiste, katere imajo cele občine ali posamezni občinski seljani ko na posestvih ležeče dolžnosti za dotacije cerkev, cerkvenih organov, župnikov, vikarjev, krajnih kaplanov, pomočnikov, orgljarjev, cerkvenikov itd. odrajtovati. Pod dajativami v rečeh se imajo tudi dajatev v delu razumevati.

§ 3. Odkupuje se tako, da se povrne vrednost dolžnosti po pravni izmeri.

§ 4. Vrednost nepremeljivih dajatev v denarjih se ima po dajativu jednega leta v av. veljavi preračunati.

§ 5. Vrednost dajatev v rečeh se izmeri po cenah kraja dušnega skrbstva, k okolišu katerega spada zavezano posestvo, in sicer:

- a) pri pridelkih, ki imajo tržno ceno, po poprejšnjem znesku let 1861—1870;
- b) pri pridelkih, kateri nemajo tržne cene, ali ako se zastran teh cen ne morejo dobiti verjetne pismene potrdbe, potem pri opravljanju dela po izvedencih z ozirom na omenjeni poprejšnji čas.

§ 6. Od vrednosti letne dajatev se imajo odbiti stroški za pobiranje, če jih kaj je in drugi potroški, kakor tudi vrednost nasprotnih odrajtovil.

Letna vrednost teh odbitkov se poižve po določbah § 5 te postave.

Ostala čista vrednost je v dvadeseternem znesku odkupna glavica in nje petodstotne obresti so letni dohodek upravičenih prejemnikov. (§ 9.)

§ 7. Odkupni dan je prvi dan januarja, ko je odkupna obravnava zadobila pravno moč; do tega dneva se ima dosedanja dolžnost spolnovati.

§ 8. Goldinarski znesek odkupne glavice se ima vplačevati v 20 enakih zaporednih letnih delih vedno prvega novembra v davkarsko denarnico istega okraja, v katerem leži odkupljeno posestvo; ravno tam se ima prečezni iznesek v krajaarjih te glavice ob jednem s prvim letnim delom odrajtati.

Zavezancu je na voljo dano, celo odkupno glavico ali več delov na jedenkrat vsak čas plačati.

§ 9. Petodstotne letne obresti se računijo od glavice, ki je ostala konec prejšnjega leta za čas od 1. januarja do zadnjega decembra, ter se plačujejo kakor deli prvega novembra vsakega leta.

Ako se glavica mej letom naprej plača, se imajo obresti za to leto še popolnem zračunati in ob jednem plačati.

§ 10. Davkarska blagajnica izroči po za-

vezancu vplačane zneske glavnice in obrestitistemu, kateri je povedan v dotični razsodbi za prejem upravičen.

§ 11. Krajni komisijoni in razsodne oblasti prve stopinje so c. kr. okrajna glavarstva, v katerih okraju leži posestvo, ki se ima odvezati. Prizivne stopinje so c. kr. deželna vlada in c. kr. ministerstvo notranjih zadev.

(Konec prih.)

Tristoletnica idrijskega rudnika.

(Dalje in konec.)

Ob dveh popoldne pričel se je v telovadnici rudniške šole slovesni obed, h kateremu je bilo povabljenih 80 gostov. Telovadnica je bila v ta namen krasno ozaljšana. Podoba presvetlega cesarja je visela na odličnem mestu, okolo nje so bile nastavljene zastave, poleg katerih zopet se je videlo raznovrstno rudarsko orodje. Drugod po zidu so visele slike prejšnjih cesarjev ter mnogih bivših načelnikov rudniških. Ob oknih je bila v velikih kosih razložena ruda.

Obed je izvrstno priredila znana gospa L. Šunko, gostilničarica hotela „Evropa“ (pri Tavčarji) v Ljubljani. Mej obedom je igrala rudarska godba.

Ko so se začele vršiti napitnice, je prvi prijel za čašo in napil cesarju gospod deželni glavar vitez Kaltenegger.

Za njim je govoril njega ekscelenca gospod minister grof Falkenhayn naslednje besede:

„Jaz napivam deželi Kranjske, da bi napredovala, da bi cvetela in ohranila svojo staroslavno ljubezen in zvestobo do cesarja in države. Malo dežela se more ponášati, ki bi tako zgodaj bile združene z naše države materinimi deželami, kakor Kranjska; samo Avstrija nad in pod Anišo ter marka Štajerska so bile zedinjene pod žezlom Babenbergov, ko je predzadnji član te mogočne rodovine, Leopold Slavni, tudi nekoliko kranjske zemlje si pridobil; tri leta pozneje, leta 1232, pridejal si je Friderik Bojevití naslov „Herr von Krain“; ko je naposled ta zadnji Babenbergovec junaško umrl, napočil je čas prekucij in borbe, dokler nij naposled l. 1282 cesar Rudolf habsburški, veliki praded naše slavnej cesarske rodbine, dedščino Babenbergovcev izročil svojim sinoma Albrehtu in Rudolfu. Od tedaj je iz malega začetka postajala naša denašnja krasna Avstrija; kratek čas naj še poteče, in šest stoletij bode minolo — stoletij, v katerih je Kranjska često imela prebiti marsikatero trdo skušnjo.

Vendar, če tudi so se zopet in zopet skozi deželo drville pogubonosne čete turske, če tudi je veliki osvojevalec novejšje dobe sam svojo roko nanjo položil, vendar je Kranjska vedno nabirala novih kamenov, novih biserov v zlato krono, katera zaljša glavo našega predragega cesarja ter pomenja ozko zvezo vseh dežel; kamene, kateri se blesté kakor dela junakov rojenih v tej deželi; biseri, kateri se svojim izredno milim svitom pričajo o blagosrčenosti in državljanskej kreposti kranjskih sinov.

In takó naj pod božjim varstvom zopet tekó stoletja nad to krasno deželo ter nje vrlim národom, stoletja, v katerih se bode delovalo in bodo rastle plodovi miru, stoletja stare uže izkazane ljubezni in zvestobe za cesarja in državo.

V ta namen, čestita gospoda, vas pozivljem, da spraznite svoje čaše, zaklicavši: „Bog daj srečo deželi Kranjske!“

G. ministra govor je bil sprejet z velikim navdušenjem. Za njim je v lepej slovenščini izpregovoril gosp. deželni predsednik Winkler rekoč:

„Gospoda! Denes se nam kaže Idrija v praznične obleki. Veseli se, ko se ozira v pretekle čase, in raduje se, ko v duhu pregleduje trudapolno, pa vspešno delo, ki so ga njeni sinovi, pravi korenjaki dežele kranjske, doprinašali skozi tri stoletja v ožjej zvezi z državo, zasledovaje brez strahu globoko pod zemljo zaklade narave in spravljaje jih srečno na dan — naše domovini avstrijske na korist.

Naj Bog blagoslovi še za naprej njih trud, naj odvrne od njih vsako nevarnost, da bodo zamogli, nadaljevaje svoje delo, premagovati vse zadržke; naj se odpró njih potomcem v krilu zemlje nove bogate žile žlahtne rude še v poznih stoletjih, da jim bo dano, praznovati še večkrat tako svečanost, kakoršno praznuje vesela Idrija denes.

Gospoda! vzdignimo kozarce na vspeh dela v rudniku idrijskem še za mnogo stoletij! Živeli rudokopi!“

Župan Stranecky napil je v nemškem in slovenskem jeziku Avstriji, katera je, ako je vsem svojim národom pravična, nepremagljiva vsakemu vnanjemu sovražniku.

Dvorni svetovalec g. Lipold nazdravil je ministru grofu Falkenhaynu. Njegov govor je bil nekako zeló samosvesten. Našteval je v njem, koliko ministrov je uže služil, ter naglašal, da šele od tedaj, kar je on v Idriji, daje rudnik vsako leto jeden milijon čistega dobička. Govornik se je naposled g. ministru zahvaljeval, da je uradništvo rudniško branil proti krivičnim napadom, in da je poboljšal plačo rudarjem.

Zdajci poprime poslanec in dež. odbornik g. dr. Vošnjak besedo rekoč:

„Njega ekscelenca gospod minister poljedelstva je ravnokar slavil in poudarjal starodavno uže izkazano lojalnost dežele kranjske in nje prebivalcev. Zgodovinska je res vernost in udanost, katero je Kranjska skozi vsa stoletja kazala do države in najvišje cesarske hiše, vedno zánjo z veseljem pripravljena žrtvovati življenje in premoženje svoje; zgodovinska pak je tudi naklonjenost in očetovska skrb, katero je do kranjske dežele vedno kazala cesarska hiša. Pri obilih nezgodah, katere žalibog deželo kranjsko zadevajo, roka njega veličanstva z uprav cesarskimi darovi nesrečnikom prihiti na pomoč, ter prinaša tolažbo in radost v koč marsikatero revne obitelji. Tudi rudniški delavci idrijski imajo denes v svojih analih zapisati takšen dokaz cesarske naklonjenosti.

Kot posebno znamenje cesarske milosti pak je smatrala vsa Kranjska, da je na čelo deželne uprave bil poklican mož, kateri, ker je sam rojen iz naroda, pozna iz svoje skušnje njega potrebe, kateri néma samo v polnej meri za imenitno svojo službo dovoljnega znanja, nego ima tudi voljo ter moč, upotrebiti ga v korist deželi in nje stanovnikom. Ako v njega ekscelenci, visokorodnem gospodu ministru srčno pozdravljamo člana vlade, katera si je postavila nalogo, na podlagi ustave vse narode avstrijske, podeljevaje jim po ustavi pripadajoče pravice, mirno in spravljivo združiti, da složno delujejo za najvišji blagor države in nje narodov, pozdravljamo v svojem gospodu deželnem predsedniku namestnika krone, kateri po željah vladarske hiše in vlade v naši ožjej domovini se srečnim vspehom izpolnjuje lepi ta namen. Njega obširno znanje

na razsežnem polji uprave in justice, njega neumorna delavnost in njega neomahljivi šut za pravico in pravičnost nam dajejo trdno nadejo, da Kranjska pod njega vodstvom stopa v lepšo bodočnost. Živel naš gospod deželni predsednik!“

Za dr. Vošnjakom je govoril deželni poslanec vitez Gariboldi, napivajoč idrijskim uradnikom. Dvorni svetnik Lipold je potem nazdravljaval deželnemu glavarju Kalteneggerju in ta je naposled povzdignil čašo, želeč, naj bi se povsodi mej národom širilo spoštovanje postave ter naj bi se vselej kazala napredek in omika. Trgovinskej kamori predsednik g. Dreo je napil idrijskemu mestu, njega prebivalcem ter njih domačemu obrtu, kateri je uže dospel takó visoko, da se mu nij treba konkurence bati od tujih dežel. Potem je bil končan obed.

Zvečer je vendar nekoliko prenehal dež in začela se je ljudska veselica na „Zemlji“. Mnogo tisoč ljudstva je privrelo na ta res krasni izprehod idrijski. Gaj je bil lepo razsvetljen in skoraj so začeli prižigati umeteljni ogenj, katerega je posebno dobro napravil nekov Idričan.

Ples in prosto razveseljevanje vršilo se je v pozno noč. Dne 23. junija jutraj je ogledoval minister grof Falkenhayn rudnik in različne tovarne. Ob dveh popoldne je visoki dostojenstvenik povabil 24 najodličnejših oseb k obedu, katerega je zopet priredila g. Šunko. Prebral se pri obedu telegram, katerega je poslala kabinetna kancelija presvetlega cesarja, kot zahvalo na čestitko idrijskega mesta, g. županu Straneckemu.

Ob štirih popoldne se je minister odpeľjal v Logatec, odkoder je odpotoval na Dunaj. Zvečer je bil slavnostni komers (pri katerem je še le „post festum“ imel glasoviti redaktor ljubljanskega „Tagblatta“ svojo slavnoznano „zündende Rede“.)

Naj še končno omenjam, da je nekqv podzvetni dunajski žid v Idriji prodajal ljudem spominske svetinje, imejoče nemški ter naslednji barbarski slovenski napis: „Spomin praznovanja 300 letnice, Vidriga 21 do 23 Rožnika 1880.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. junija.

Ministerstvo je dakle sestavljeno in „dopolneno“. Cesar je milostno odpustil Stre-mayra, Horsta, Korba in Kriegsaue, kakor poroča tudi nedeljska „Wiener Zeitung“. Kriza ministerska je tedaj preje rešena, predno se je nadejalo. Stre-mayr je dobil za svoje zasluge veliki križ Leopoldovega reda, tako tudi baron Horst. Ustavoverci, ki nijso mogli trpeti Stre-mayra, so baje prav zadovoljni s tem, da je odšel. Novi ministri Dunajevski, Kremer, Welsersheimb in Streit so v nedeljo prisegli pri cesarji.

V petek se je pričela v češkem deželnem zboru debata o vladnej volilnej predlogi, soboto se je nadaljevala in, kakor je bilo uže preje vedeti, centralistiška večina tega zbora jo je zavrgla.

Baron Weeber pa je naznanil, da vlada ne stavi s to predlogo zaupnega vprašanja, ter jo zagovarjal.

Poslanec Zeithammer je ostro grajal deželni odbor, ker nij sam naredil predloge o volilnej premenbi za deželni zbor, kakor mu je bilo naročeno; zdaj pa večina tega zbora kar naravnost odbija vladno predlogo, ne da bi poskusila jo vsaj popraviti, če jej nij po volji. Vladna predloga ne zadovoljuje niti Čehov. Volilni red se mora premeniti, kajti iz tega izvira ves narodnostni prepir na Češkem. Mirnim tem besedam je nespravljivo od-

govarjal grof Mannsfeld. Hvalil pa je na veliko začudenje Čehov ustavoverno spravljalost. Očital je Čehom, da razbijajo „državno“ stranko, katera jedino je ustavoverna stranka.

Poslanec Gregr je opominjal, da bi veliko posestvo moralo posredovati, a ono nij razumelo svoje zadače. Veliko posestvo naj bi ne bilo ni nemško ni češko.

Zadnji je govoril v petek poslanec Scharschmied zoper vladno predlogo, naglaševajoč, da ustavoverci branijo ustavo z zavrženjem te predloge.

V nadaljevanji debate je soboto prvi govoril češki poslanec Vasaty. Izvrstno je naslikal današnji „liberalizem“. Liberalizem — dejal je — je najeta svoboda Nemcem, absolutizem Slavjanom. Moralna podloga deželnega zbora se zove: chabrus. Ustavoverci se jako motijo, če mislijo, da so s tem kaj pridobili, ako zavržejo vladno predlogo.

Grof Harrach se je čudil, kako da tak višji uradnik (Scharschmied) si upa govoriti zoper vladno; kaj bi se bilo zgodilo s takim češkim uradnikom, ki bi bil pod Auerspergom zoper njega vladno govoril? Ustavovercem je zaklical: Vi ste krivi, če se bode nadaljeval boj!

Poročevalec manjšine dr. Rieger je spominjal, koliko časa uže zastoj kličejo Čehi za odpravljenje krivic v deželnozbornem volilnem redu! Ono „vzburjenje“, o katerem so nemški listi tako kričali, je umetno prouzročeno, dokaze imamo. Čehov se dandenes ne more več germanizovati, a oni zahtevajo zase popolno narodno svobodnost. Riegrov govor je naredil silen utis na poslance in poslušalce.

Zadnji je govoril poročevalec večine dr. Herbst; pri glasovanju o vladnej volilnej predlogi je zoper njo glasovalo 135 poslancev, zánjo pa 79.

V hrvatskem saboru je v imenu vlade Živković izjavil glede Mrazovičevega predloga, da se bode imenoval na zagrebskem vseučilišču profesor za magjarski jezik, in da se ga bode lahko tudi uradniki tam učili. Sabor je prešel s 47 glasovi zoper 20 na dnevni red, in se je potem odložil.

Vnune države.

Albanska liga je baje sklenila prositi avstrijsko vladu, da bi ta posredovala za to, da postane Albanija avtonomna.

Grški kralj pride početkom avgusta na pohod ruskega carja v Livadijo.

O berlinskeje konferenci se poroča, da bode svoje sklepe javila Turškeje in Grškeje v obliki identičnih naznanil.

V angleškeje spodnjeje zbornici je naznanil Labouchere, da bode jutri, vtorek, predlagal, naj se prekliče sklep gledé Bradlaugha. Gladstone je dejal, da bode vlada premislila o sredstvih gledé pravic Bradlaugha ter je odobril, da pride ta stvar uže vtorek na vrsto.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Z Dunaja 27. junija. Stremayr, Horst, Korb in Kriegsau so milostno odpuščeni; Stremayr in Horst sta dobila veliki križ Leopoldovega reda, Kriegsau je imenovan tajnim svetnikom, a Korb je dobil najvišje priznanje. Za pravosodnega ministra je imenovan Streit, za finančnega Dunajevski, za trgovinskega Kremer in za ministra deželne obrambe grof Welsersheimb.

Zagrebski „Sokol“ v Ljubljani.

Ker nemamo v današnjem listu prostora za obširnejše poročilo o prihodu naših čestitih hrvatskih gostov v Ljubljano, navajamo za zdaj samo telegrame, kateri so jim od raznih krajev in dežel v nedeljo 27. t. m. došli v pozdrav. Slovejo tako:

Dunaj: Današnjega slavnostnega sprejema naših hrvatskih bratov udeležujem se v duhu tudi jaz ter iskreno pozdravljam pobratimstvo hrvatskega in slovenskega naroda!

Ivan Hribar.

Osijek: Živilo društvo! Živio hrvatski „Sokol“ u kolu slovenskih sokolova! Slava braći Slovincem gdje grle braću Hrvate, ljubeć se medjusobno. „Slava“ iz slovenskih ravnic!

Antolec, Metelka.

Radovljica: Prijateljski pozdrav pošiljata ljubljanska brata „Sokola“, bivajoča na odpustu v Lescah blizu mogočnega Triglava, v Ljubljano došlemu hrvatskemu „Sokolu“.

Turek, Goljaš.

Podnart: Čvrstim junakom bratskega nam naroda, zagrebačkim „Sokolom“, kličemo o njih pohodu našega glavnega mesta: dobro, dobro došli! Živio!

Društvo „Sloga“ v Kropi.

Celovec: Iskreni pozdrav dragim našim bratom Hrvatom od

čitalnice slavjanske v Celovci.

Trst: Srčni pozdrav bratom Hrvatom! Iz tisoč prsij odmeva od sinje Adrije: Naj sveti slovanska zvezda od juga do zapada!

„Slovensko delavsko podporno društvo“.

Dolinar, predsednik.

Mozirje: V bratskeje vzajemnosti zbranim slovenskim „Sokolom“ na zdravje! Živeli Hrvatje, naši bratje!

Trg Mozirje:

Lipold, Goričar.

Domače stvari.

— (Izlet na Velče) priredi ljubljanski „Sokol“ skupno s hrvatskimi gosti denes popoldne ob 3. uri. Počivalo se bode na Fužinah in na Studenci. Udeleževalci se povrnejo z mešanim vlakom nocoj zvečer ob 1/10. uri zopet v Ljubljano.

— (Kedaj je odprt kranjski deželni muzej?) V nedeljo so si hoteli v Ljubljano došli hrvatski gostje ogledati tudi muzej. Na njih in naše veliko začudenje pa sta bila oba oddelka muzeja zaprta. Na vprašanje, zakaj? odgovoril je baje sluga: „Für das allgemeine Publikum ist heute der Eintritt nicht gestattet; der Herr Custos ist nicht in Laibach.“ Dakle je odvisno od g. Dežmana, kdo in kedaj si sme ogledati deželni muzej?

— (Ljubljanska „feuerwehr“ in — hrvatski gostje.) Znano je, da to društvo vodi pruski Nemec Rütting in dr. je odbor tega društva većinom nemšk. Ljubljanski „Sokol“ je prosil požarno stražo, naj bi odposlala nekoliko članov na kolodvor ob prihodu Hrvatov v nedeljo, da bi vzdržavali red. G. Rütting je dotično prošnjo odbil z besedami: „Sind wir denn Polizisten?“ Mi omenjamo to stvar zato, da se narodnjaki naši v onem društvu malo pomenijo mej soboj o proslavljanji desetletnice tega društva. Ali naj jim kaže pot tujec?

— (Mestni magistrat ljubljanski), katerega velika skrb za lepšanje našega mesta je obče znana, izkazal se je zopet včeraj o priliki prihoda naših južnih bratov s tem, da je pustil hrvatske goste ter obilo izpremljajoče jih tukajšnje občinstvo po dunajске cesti in Šelenburgovih ulicah gaziti — blato do kolén. — Lepo hvalo na takšnej pozornosti!

— (Kako je nadzornik ljubljanskih mestnih šol v slovenščini podkovan), pokazal je pri zadnjeje učiteljskeje konferenci dné 24. t. m. Kakor se nam pripoveduje, je ta učenjak pri svojih opazkah k letošnjemu nadzorovanju posameznih razredov ljubljanskih mestnih šol zbranim učiteljem in učiteljicam, katerih je bilo 30 navzočnih, dejal in trdil, da nij prav po slovenski,

ako se števili in reče: „tri od sedmih“, temveč da je pravilno: „tri od sedem“, itd. Po slovnici tega moža bi se dakle imelo tudi številiti „tri v sedem, pet v osem“ itd., namesto pravnega „tri v sedmih“ itd. — Mi svetujemo gospod. nadzorniku, naj bi se slovenske slovnice vsaj toliko priučil, da bi spoznal, da je premalo zná, in bi ne govoril o rečéh, katerih ne razume. Zaradi porazumljenja bi dobro bilo, da bi to grdo slovniško napako blagovolila popraviti tudi „Laib. Schulzeitung“.

— (Slavjanskemu delavskemu podpornemu društvu v Trstu) so po § 5 društvenih pravil pristopili naslednji ustanovniki gg.: Anton Hrovatin, župnik pri sv. Antonu v Trstu; Jurij Jan, dekan v Dolini in prevzvišeni biskop djakovarski Josip Jurij Strossmayer. Podporniki gg.: Jakop Klemenec, trgovec v Trstu; dr. Franjo Mandič v Trstu; Matej Polič, predsednik slavjanskeje čitalnice v Trstu; vitez Anton Klodič, šolski nadzornik v Trstu; dr. Janez Bleiweis v Ljubljani; Franjo Žitko, trgovec v Trstu; Ivan Nabergoj, državni in deželni poslanec na Proseku; Viktor Dolenjec, trgovec v Trstu; Gašper Breznik, Jože Kocijančič, Anton Kvas, Ivan Zornik ter Ivan Jerina, gostilničar v Trstu.

— (Iz Pázina v Istri) se nam piše: V četrtek dné 24. t. m. smo imeli tu zares hudo uro. Grmelo in treskalo je, da je bilo groza. Vmes je padala tudi toča; k sreči je bila redka in drobna, da je naredila le malo škode. Odtod so se oblaki gnali proti Čičariji. Ta dan pa je bilo tam ravno birmovanje, in duhovniki iz sosednjih vasij vračali so se baš domov, ko se črne, pogubonosne megla pripodé tja. Za streljaj od furovža udari strela mej nje, razpoloví v dva dela kmeta izpremljevalca, ubije g. Aleks. Zamljića, župnika iz Bolunje in tudi konja pod njim, ter nevarno rani na desnej roki in nogi g. Franca Blažića, župnika iz Lupoglava.

— (V Savinji utonila) je hčerka brodnika Jurija Šmajsa. Ko sta se z očetom vozila preko po dežji precej narastle reke, je namreč dekle padlo iz čolna ter izginilo v valovih.

— (Drzni roparji) so pri trgovcu Kavčiču v Jemanskeje vasi pri Podčetrtku ulomili in ukradli denarja in robe 800 gold. vredne; dva dni potem obiskali so kmeta Bolho v Birstanji, mu vzeli dolžnih pisem za 2000 gl. in jih na travniku sežgali, dalje so v Sopotah posestniku Fr. Plevniku podkopali klet in več sodov vina izpraznili ter naposled zopet šli nad Bolho, utrgali v klet in spustili 4 polovnjake vina, da je izteklo.

„Gosp.“

— (Iz seje družbe kmetijske dné 20. t. m.) Glavna obravnava te seje se je sukala okoli državne podpore, ki jo je sl. ministerstvo kmetijstva za letošnje leto dovolilo družbi kmetijskeje in sicer: za nakup Ukviških ovac 100 gld., za nakup goved Muriškega in Belanskega plemena 2000 gld., — za napravo vodnjakov 800 gld., — za ustanovitev sirarskih zadrug Črnica in Podstudor vsakeje po 300 gld., — za plačo sirarskega voditelja g. Hitza 500 gld., — za podkovsko in živinozdravsko šolo 600 gld., — za podporo nauka v kmetijstvu družbi kmetijskeje in c. kr. deželnemu šolskemu svetu skupaj 600 gld., — za popotno poučevanje kmetijstva 300 gld. — Bralo se je poročilo gosp. dr. Schindlerja in g. P. Lasnika o razstavi goveje živine, ki je bila v Postójini, iz katerega se je očitno razvidel napredek živinoreje na Notranjskem. — Ker je blizu kranjske dežele (v Istri) trsna uš,

izrekel je centralni odbor trdno prepričanje, da bode sl. deželna vlada Kranjska vse storila da se zabrani tej pošasti vhod v našo deželo.

— (Dela nij!) Iz Gradca se nam 25. t. m. piše: Predvčeranjem popoldne je mlad kmetski človek skočil v Muro, ter se v njej utopil. Malo pred svojo smrtjo je neznan samomorilec potožil se nekej branjevki, da ne najde nič dela in da si zatorej hoče v vodi končati življenje. — Včeraj zjutraj pak je gospodar hiše št. 43 v Zeillergasse pod streho našel obešenega J. Hofera, bivšega delavca v tovarni za jeklo. Tudi ta obupanec je živel uže dalje časa brez zaslužka in je poleg samega sebe imel še skrbeti za ženo. Žalostno!

Razne vesti.

* (Drago vino.) Ogerski vinski trgovec L. Mezössy je štirim magjarskim velikašem nedavno prodal vedro tokajskega vina za 1030 gl.

* (Dober pomoček proti draginji.) Iz Teherana se poroča, da razsaja v pokrajini Urmija silen glad, za katerim je umrlo uže preko 500 ljudi. Tudi v glavnem mestu Perzije se je nedavno podražil ves živež, dasi se nij vedelo zakaj, ker prodajalci nijso imeli nobednega uzroka zvišavati cen. To mestnemu prebivalstvu neugodno draginjo pak je naglo in temeljito odpravil princ Raib-Es-Sallanet, kateri je sam obhodil ves trg in dal mesarjem

ter pekom, neopravičeno drago prodavajočim, takoj ušesa porezati, a druge je ukazal za ušesa pribiti na vrata njih prodajalnic. Takšno strogo postopanje je imelo najboljši vspeh in cene živežu so se hitro zopet znižale.

Umrli so v Ljubljani:

24. junija: Franc Šrank, črevljarjeve vdove sin, 1 1/4 l., na poljanskej cesti št. 18, za obistno boleznijo.

25. junija: Josip Jenko, sin strojnega čuvaja, 2 1/3 l., cesta na južno železnico št. 1, za vnetico dušnikovih vejic. — Marija Legat, fabriška delavka, 20 l., na emonskej cesti št. 19, za jetiko.

26. junija: Martin Mlakar, delavec, 82 let, na sv. Petra cesti št. 70, za jetiko.

27. junija: Rozalija Planinec, davkarskega kontrolorja vdova, 42 let, na vožarskem potu št. 3, za pljučno in črevesno tuberkulozo.

V deželnej bolnici:

23. junija: Matevž Eržen, gruntar, 65 let, za pljučno tuberkulozo.

25. junija: Matevž Erjavec, delavec, 53 l., za prsno vodenico.

Dunajska borza 28. junija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	73	gl.	80	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	"	55	"
Zlata renta	88	"	85	"
1860 drž. posojilo	133	"	50	"
Akcije narodne banke	827	"	—	"
Kreditne akcije	284	"	80	"
London	117	"	25	"
Srebro	—	"	—	"
Napol	9	"	34	"
G. kr. cekini	5	"	54	"
Državne marke	57	"	60	"

Loterijske srečke.

V Trstu 26. junija: 4. 37. 47. 10. 86.

V Lincu 26. junija: 42. 24. 18. 85. 83.

Poletna veselica

tukajšnje

„Laibacher Liedertafel“,

ki je bila določena v dan 26. julija 1880

na korist unesrečenim Dolenjcem,

bode zdaj

v četrtek dne 1. julija 1880

s prejšnjim naznanjenim programom.

O neugodnem vremenu se veselica zopet preloži.

Blagovoljna darila in doneske za

loterijo

hvaležno sprejema in na zahtevanje pismeno potrjuje društveni blagajnik g. Adolf Eberl v gledališčnih ulicah št. 6 v II. nadstropji. (292)

Za čiščenje in izboljšanje vina

najboljše, najhitrejše in najcenejše sredstvo je

prava francoska žolca.

To, kakor tudi prosti navod, kako se rabi, dobi se zmirom z osebnim ali poštanim naročilom pri A. Hartmannu v Ljubljani, v Luka Tavčarjevi hiši. (273—5)

Najsijajnejši vspeh zagotovljamo. Troški za čiščenje znašajo za vsak hektoliter 4 1/2 kr.

Tužcl.

27. junija:

Evropa: Valentekovič, Rehlić, Semelić, Hoinig, Pany, Klepač, pl. To-may, Birnbam, Sach, dr. Fon, dr. Weingerl iz Zagreba.

Pri Slonu: Millier Cottig iz Gorice. — Markl, Bayot iz Dunaja. — Kos iz Zagreba. — Statin iz Dunaja. — Renier, pl. Rotherman iz Trsta. — Mayerbach iz Dunaja.

Pri Malici: Konecheg, Zoričič, Augustin, dr. Šulek iz Zagreba. — Glas Winter, Šuša, Wolf iz Dunaja. — Plutzer iz Gradca.

Naznanilo.

Spoštovanemu p. t. občinstvu priporoča podpisanka svoj

fotografski atelir

za izvrševanje vseh v to stroko spadajočih del, n. pr. slikanje portretov, krajev, živalij, povekševanja, ponavljanja itd.

Mnogoletno zaupanje, katero imajo do mene čestiti naročevalci, hočem si vzdržati ter mi bode tudi skrb, da vedno večjega pridobivam, in sicer tem bolj, ker sem tako srečna, da imam novega g. opravičnega vodnika, čegar delovanje je — kakor so priznali vsi njega prejšnji gospodje predstojniki — izvrstno.

Obilnemu naročevanju se udano priporočam ter se beležim

z odločnim spoštovanjem

Roza Krach.

(266—3)

Gledališke ulice št. 6.

Bergmanovo

milo za pége,

s katerim se pége na lici odpravljajo popolnoma, priporoča po 45 novč. komad lekarnar J. Svoboda na Preširnovem trgu. (136—7)

Dr. Spranger-jeve

kapljice za želodec

pomagajo vsakomu, ako ima krč v želodci, migreno, slabosti, krč v prsih, mastno kolcanje itd. Odpre hitro in brez bolečin truplo. Zoper zlato žilo in zaprtje. Pri škrofeljnih odpravijo te kapljice vso tvarino, iz katere izhaja bolezen in odpravi červičke. Kdor ima davični kašelj, naj vzame po 1/2 žlice teh kapljic vsako uro, dokler ne pride zdravnik, ker takoj bolezen ublaži in odpravi vročino. Varuje v koleri in nalezljivih boleznih zoper to, da se bolezen ne nalezje, a mora se vsak dan nekoliko teh kapljic izpiti. Na potovanji, ko nerodno uživanje proužroča slabosti, pomaga takoj. Zoper jezo in bel jezik, ker odpravi žolč in da zopet slast.

Naj se poskusi z majhenim in vsagdo preveri o njih brzem uplivanji.

Prodaje samo lekarnar J. Svoboda v Ljubljani, sklenico po 30 in 50 kr. (169—6)

Razglas

hranilnice in zastavljavnice ljubljanske.

Urad kranjske hranilnice bode zarad sklepanja računov za I. semester 1880

od 1. do 15. julija 1880

in urad zastavljavnice

od 24. junija 1880 do 15. julija 1880

zaprt.

Vodstvo kranjske hranilnice in zastavljavnice.

V Ljubljani, dne 19. junija 1880.

(285—3)